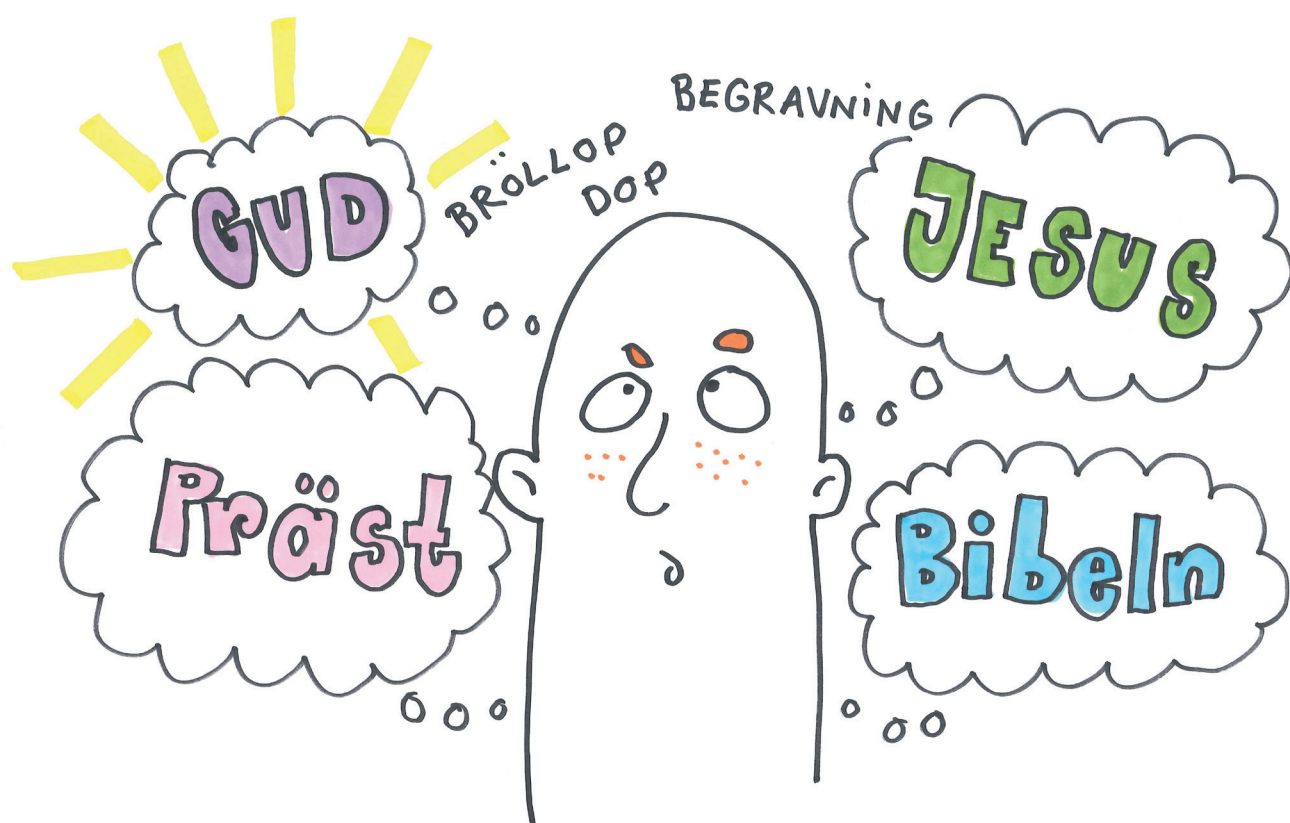

Lektionsförslag om Svenska kyrkans styrning och ledning

Lärarhandledning

Förberedelse

- Post-it lappar
- En tavla/pappersark (att sätta post it lappar på)
- Ta fram någon form av översiktlig karta över församlingens, pastoratet, stiftets gränser.
- Eventuell bjuda in någon förtroendevald som kan presentera kyrkorådets arbete samt svara på de frågor som konfirmanderna har.

Tips till lärare!

I detta material finns ett antal frågor som konfirmanden kan arbeta med, enskilt i smågrupp eller storgrupp. Varje fråga inleds med en informationstext som du kan berätta för konfirmanderna eller låta konfirmanderna läsa själva.

Bakgrund

På kyrkomötet 2016 beslutades det om ta fram ett material om hur Svenska kyrkan styrs. Detta material ska kunna användas ibland annat konfirmandundervisningen. Motiveringen till beslutet var att konfirmanderna under konfirmandtiden ska få kunskap och bli förtrogna med Svenska kyrkans liv, lära och tro. Materialet ska ge kunskap om hur kyrkan styrs och ge ett sammanhang för konfirmanden. Syftet är att ge bättre förutsättningar för de unga att både kunna och vilja engagera sig.

Detta material går också att använda i ledarutbildningar eller i andra sammanhang. Vid 16-års ålder får alla medlemmar i Svenska kyrkan rösta i kyrkovalet. Det är ett viktigt val där alla röstberättigade får vara med och bestämma om hur kyrkan ska styras. Lektionsmaterialets förhoppning är att konfirmander och unga ledare ska få kunskaper om hur Svenska kyrkan styrs och insikten om att de har möjlighet att vara delaktiga och att de kan påverka Svenska kyrkan, både lokalt och nationellt.

I kristen tro har barn och unga en särställning och ska därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet står det i kyrkoordningen. En del i detta är att i Svenska kyrkan får unga vara med och påverka genom kyrkovalet innan de blivit myndiga och fått allmän rösträtt.

Den som tillhör Svenska kyrkan och fyller 16 år senast på valdagen har rösträtt vid direkta kyrkliga val om han eller hon är kyrkobokförd i 1 församlingen, om det gäller val till en församling, 2. en församling som ingår i pastoratet, om det gäller val till ett pastorat, 3. en församling inom stiftet, om det gäller val till stiftsfullmäktige, eller 4. landet, om det gäller val till kyrkomötet. (KO 33:2 §)

1. Titta på filmen. Se bifogad länk.

2. Vad vill konfirmanden?

I Svenska kyrkan måste en person vara döpt för att vara medlem och som medlem får hen rösta i kyrkovalet från 16-års ålder. Förutom att påverka genom att rösta i kyrkovalet kan hen också påverka kyrkan genom att till exempel vara ung ledare eller hjälpa till på olika sätt. Som medlem i Svenska kyrkan har hen rätt att säga vad hen tycker och hur hen skulle vilja att saker skulle vara.

För konfirmanden att fundera på:

Vad tycker du är viktigt i Svenska kyrkan?

Redovisning:

Låt konfirmanden skriva ner sina "viktiga saker" på post-it lappar och sätta upp de på en tavla eller vägg. Låt de som vill berätta vad de tycker är viktigt. Låt lapparna sitta uppe och använd dessa i sista övningen.

3. Svenska kyrkan olika nivåer

Församling

Församlingen är en gemenskap för de som är bosatta inom församlingens geografiska område. Varje församling tillhör ett pastorat (flera församlingar kan vara med i ett pastorat men ibland består pastoratet bara av en församling). Varje församling ingår i något av Svenska kyrkans 13 stift.

De som beslutar i församlingen kallas för Kyrkofullmäktige. För varje församling finns ett kyrkoråd som utses av kyrkofullmäktige och fungerar som församlingens styrelse.

I varje församling ska det finnas en församlingsinstruktion. Det är ungefär som en programförklaring som beskriver området där församlingen finns och talar om vad församlingen vill göra. Församlingen ska alltid göra vissa bestämda saker och det kallas för församlingens grundläggande uppgifter. Dessa är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och att utöva diakoni och mission. (Tänk på att förklara och utveckla vad som menas med dessa uppgifter och vad som kan rymmas inom dem)

För konfirmanden - Att veta eller ta reda på:

Vilka exempel på gudstjänst, undervisning, diakoni och mission som finns i din församling?

Redovisning:

Låt konfirmanderna fundera och samtala kring den grundläggande uppgiften. Är de möjliga att särskilja? Hur berör de varandra? Vilka uppgifter handlar konfirmation om? Finns det några särskilda uppgifter konfirmanden tycker att församlingen ska ägna sig åt? Möjlighet kan ges att lyfta något i storgrupp.

Pastorat

Varje församling ingår i ett pastorat. Det kan också vara flera församlingar som bildar ett pastorat och hjälps åt med de grundläggande uppgifterna. Varje pastorat har ett kyrkoråd. Är det flera församlingar som ingår i pastoratet har varje församling ett församlingsråd som styrelse (underställda kyrkorådet). I varje pastorat finns en gemensam kyrkoherde, en präst som har ansvar för att leda och samordna församlingens verksamhet och att se till att församlingen/församlingarna följer det som är Svenska kyrkans tro och lära. De olika församlingarna i pastoratet kan, utöver kyrkoherden som arbetsledare för hela pastoratet, också ha en församlingsherde som leder arbetet i den enskilda församlingen.

Stift

Stiftens huvuduppgift är att stödja församlingarna i deras verksamhet. I varje stift finns ett stiftsfullmäktige och de utser en stiftsstyrelse. Stiftsstyrelsen ska hjälpa församlingarna i stiftet med den grundläggande uppgiften. På stiftskanslierna finns det anställda som kan arbeta med information, barn-och unga, stiftets alla kyrkor och byggnader m.m. I stiftsstyrelsen är det biskopen som är ordförande.

Varje stift har en domkyrka som finns i den stad där biskopen bor. Den som är kyrkoherde i det pastorat som domkyrkan ligger i kallas för domprost.

Nationell nivå

De som beslutar över Svenska kyrkans gemensamma och övergripande frågor är kyrkomötet. Kyrkomötet sammanträder varje höst i Uppsala och består av ledamöter från hela landet. Kyrkomötet utser personer som ska sitta i kyrkostyrelsen. Kyrkostyrelsen ska leda det arbete som kyrkomötet beslutar om. I kyrkostyrelsen är ärkebiskopen ordförande.

I Uppsala finns Kyrkokansliet som är ett gemensamt kansli för kyrkomötet. Kyrkokansliet ansvarar för Svenska kyrkans gemensamma frågor som till exempel utbildning, kontakt med andra kyrkor och samfund, gudstjänstböcker, olika gemensamma system som till exempel medlemsregister och gemensam IT-plattform och internationellt arbete. Kyrkokansliet kan också vara en resurs för att stödja stiftet.

För konfirmanden - Att veta eller ta reda på:

- Vilken församling tillhör du?
- Hur många församlingar är du i per dag? (till exempel skolan, hemma, kompisar, fritidsaktiviteter med mera)?
- Vet du vem som är kyrkoherde?
- Vet du vilket stift du tillhör?
- Vem är biskop i ditt stift?
- I vilken stad ligger ditt stifts domkyrka?
- Vem är ärkebiskop i Svenska kyrkan?

4. Kyrkoval

Vart fjärde år är det val till Svenska kyrkans tre olika nivåer. Till den församling du tillhör, till det stift som församlingen ingår i och till nationell nivå. I kyrkovalet väljs förtroendevalda som företräder medlemmarna. Det är viktigt att rösta på den eller de grupper som ligger närmast det du själv tänker och tycker om hur kyrkan ska vara. Förutom förtroendevalda, har biskopar, präster och diakoner, rätt att fatta beslut i vissa frågor. Deras ansvar är att Svenska kyrkans lära följs, medan de förtroendevalda ansvarar för att demokratin upprätthålls. Detta kallas den gemensamma ansvarslinjen.

Församling

På församlingsnivå väljs vilka som ska sitta i kyrkofullmäktige i församlingen.

Kyrkofullmäktige bestämmer ramarna för församlingens verksamhet. Kyrkofullmäktige utser kyrkoråd och eventuella församlingsråd (om församlingen ingår i ett pastorat).

Stift

På stiftsnivå väljs vilka som ska sitta i stiftsfullmäktige. Stiftsfullmäktige bestämmer ramarna för stiftets verksamhet och utser vilka som ska ingå i stiftsstyrelsen.

Nationellt

På nationell nivå väljs vilka 251 ledamöter som ska sitta i kyrkomötet. Kyrkomötet utser kyrkostyrelsen.

För konfirmanden – Att fundera och diskutera med de andra i gruppen:

- Om du skulle vara med och bestämma i din församling hur skulle du vilja att det var då?
- I vilka frågor/beslutsområden vill du som konfirmand ha inflytande över?
- Om du skulle vara med och bestämma i ditt stift vad skulle du då vilja prioritera?
- Om du skulle vara med och bestämma för hela Svenska kyrkan, vad skulle vara det viktigaste för dig?
- Titta på lapparna från första övningen. Var hör de hemma i kyrkans organisation? Hur ska du gå till väga om du vill vara med och förverkliga dessa?

Dela ut "Kom ihåg – Om hur svenska kyrkans styrs"